

Výpočet nákladů

na úklid jednorázových plastových obalů

Právní rámec

**SMĚRNICE
EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
(EU) 2019/904**

Článek 8

Rozšířená odpovědnost výrobce

GUIDE

věstník 2021/C, 216/01

Zákon o obalech - Littering

Povinné osoby

§ 10a

Úhrada nákladů na úklid odpadu z obalů

(1) Úhrada nákladů obcím za odpad z jednorázových plastových obalů (části C nebo D příloha č. 4) zákona o obalech.

(3) **Náklady na úklid odpadu musí osoba uvádějící na trh nebo do oběhu obaly podle odstavce 1 hradit v takové výši, aby odrážely reálné náklady na úklid odpadu a nebyly stanoveny v nepřiměřené výši.**

Způsob výpočtu nákladů tato osoba zveřejní na svých internetových stránkách (<https://www.ekokom.cz/4323-2/>).

Zákon o obalech - Littering

Povinnosti pro AOS

§ 21

Povinnosti Autorizované obalové společnosti

Výše peněžních příspěvků hrazených povinnými osobami musí pokrývat náklady vynaložené obcemi na úklid odpadu z jednorázových plastových obalů (část C a D přílohy č. 4), kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu.

(3) Metodiku výpočtu nákladů musí AOS vypracovat na základě průměrných nákladů zjišťovaných z obcí tak, aby odrážela reálné náklady na úklid odpadu a tyto náklady nebyly stanoveny v nepřiměřené výši.

**Implementace do české legislativy
je přívětivější vůči klientům**

- Úhrada obcím, NE veřejným institucím

Výpočet reálných nákladů - jednotková cena

1. Předpokládané množství plastových obalů

2. Složení litteringu

(podíl SUP obalů na litteringu obcí)

3. Náklady obce na úklid tzv. litteringu

1. Předpokládané množství plastových obalů

Predikce

Část C

Sáčky a balení
zhotovené
z pružného
materiálu

Nádoby na nápoje
o objemu až 3 litry

Plastové odnosné
tašky

Predikce

Část D

Nápojové kelímky

Nádoby na
potravinu

2. Složení litteringu (podíl SUP obalů na litteringu obcí)

- **Manuální analýza skladby** (tzv. rozbory) odpadů - průměrné hmotnostní podíly předmětných obalů (C/D příloha č. 4 zákona o obalech) v odpadech
- K analýze sběru docházelo **při jednotlivých typech čištění**
- Vzhledem ke značným rozptylům výsledků a nejednoznačným interpretacím zařazení některých obalů a obalových prostředků v částech C a D přílohy č. 4 zákona o obalech **byl uvažován výskyt na horních mezích zjištěných hodnot, aby nebylo pochyb o rozsahu finančního pokrytí.**

3. Náklady obce na úklid tzv. litteringu

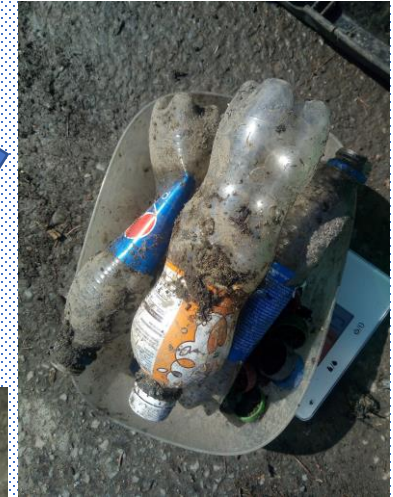
- Celkové náklady byly stanoveny na základě pravidelného dotazování všech obcí zapojených do Systému EKO-KOM
- Dotazníky o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr za rok 2021
- Předmětem dotazování byly celkové náklady obce na úklid tzv. litteringu (drobných pohozených odpadků) a úklid černých skládek

Dodatečné šetření

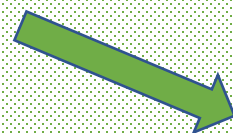
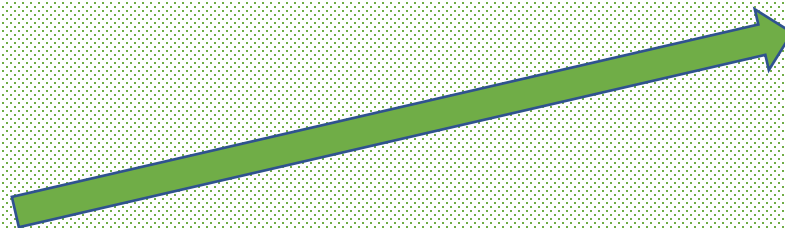

- Náklady na úklid litteringu byly rozděleny mezi tzv. **suché (ruční) čištění** a tzv. **mokrý (strojný) čištění**
- Z důvodu odlišných podílů výskytu předmětných obalů v těchto dvou typech úklidů

Mokrý/strojní čištění

Černá skládka

Finální výpočet nákladů NA ÚKLID JEDNORÁZOVÝCH PLASTOVÝCH OBALŮ A DALŠÍ NAKLÁDÁNÍ S NIMI PRO ROK 2023

- za každý jednotlivý typ úklidu (tedy suché (ruční) čištění; mokré (strojní) čištění; černé skládky) byla vypočtena střední hodnota (medián) nákladů pro každou velikostní skupinu obce
- výsledek představuje pro každou velikostní skupinu celkový medián nákladů na daný typ úklidu
- vypočtené hodnoty odměny za jednotlivé velikostní skupiny sjednoceny na jejich aritmetický průměr (vzorek obcí, které poskytly v Dotazníku vstupní data o nákladech, byl v některých velikostních skupinách velmi malý)
 - v následujících letech je předpokládána diferenciací výše odměn podle velikostních skupin obcí

**Pro každou jednotlivou obec byl náklad vztažen
k oficiálnímu počtu v ní trvale hlášených obyvatel podle ČSÚ pro rok 2022.**

Přístup k litteringu v dalších státech

ČR 22 € / tuna

Rakousko 116 € / tuna

Holandsko 2,3 € / 1 000 ks. Cca 200 - 460 € / tuna dle typu obalu

Belgie vyjádřila náklad na sběr litteringu 189 mil € - zřejmě bude redukován

Německo 450 mil. €. Sazba 1 230 € / tuna (plastové kelímky)

Španělsko pravděpodobně zavede povinnost pro všechny druhy obalů, aby si zaplatili littering

Děkuji za pozornost!

Petr Šikýř
sikyr@ekokom.cz

**Littering
úhrada nákladů
na úklid odpadu z obalů**

Olga Dočkalová

**starostka obce Sudice a členka Komise životního
prostředí a energetiky SMO**

Náklady obcí na úklid tzv. litteringu

- **Neexistuje definice „litteringu“**

Směrnice stanoví povinnost pro Evropskou Komisi vydat prováděcí předpis, kterým definici stanoví, nicméně se tak zatím nestalo.

- **Česká transpozice**

Náklady vynaložené na úklid odpadu z těchto jednorázových plastových obalů, kterého se osoby zbavují mimo místa určená k jeho odkládání, a na následnou přepravu a zpracování tohoto odpadu.

Vyčíslení rozsahu prací

Dotazníky o nakládání s komunálním odpadem v obci,

se zaměřením na tříděný sběr za rok 2021

- Dlouhodobě vykazujeme data o tříděném sběru AOS
- Vyčíslení nákladů na Littering - pro obce jde o „novou“ věc

Úklid předmětných odpadů je velmi často spojen s dalšími úkony:

údržba zeleně, čištění zastávek hromadné dopravy, údržba komunikací atd.

- Náročné až nemožné z těchto nákladů vyčíslit pouze úklid litteringu

Skladba relevantních činností je v každé obci jiná

- Po dohodě s EKO-KOM byly relevantní typy úklidů rozdělené mezi tzv. suché/ruční čištění; mokré/strojní čištění a úklid černých skládek
- V každé obci jsou zastoupené v jiném rozsahu, četnosti a mají mírně odlišnou podobu

Zpřesňování nákladů prací

Obce se postupně začnou „učit“

jaké náklady do této zcela nové rozpočtové položky patří
- bude docházet ke zpřesňování vykazovaných údajů

Velmi často část těchto nákladů nespadá pod jeden odbor obecního úřadu

Ve velkoměstech často náklady ve skutečnosti nemá magistrát

Při ručním stanovení nákladů je nutné často individuálně zvážit, jaké všechny náklady má obec do čištění zahrnout: odpisy majetku, pohonné hmoty, OOPP atd.?

Děkuji za pozornost!

